

Svenska som andraspråk, 31-45 hp **Swedish as a Second Language, 31-45 Credits**

15 högskolepoäng

15 credits

Ladokkod: 11SA02

Version: 1.0

Fastställd av: Utbildningsutskottet 2014-03-12

Gäller från: HT 2014

Nivå: Grundnivå

Huvudområde (successiv fördjupning): Svenska som andraspråk (G1F)

Utbildningsområde: Undervisning

Ämnesgrupp: Svenska som andraspråk

Förkunskapskrav: Lärarexamen samt godkänt resultat på svenska som andraspråk 1-30 hp

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Innehåll

Delkurs 1: Språkvariation och flerspråkig användning 1, 2,5 hp

Delkursen bygger vidare på språkliga och sociolingvistiska kunskaper som berördes i grundkursen. Språket som social markör synliggörs genom olika språkliga varieteter där elevens sociala sammanhang påverkar språkutvecklingen som social markör. Etnicitet och social tillhörighet problematiseras ur ett sociokulturellt perspektiv. Språkets betydelse för etablering och deltagande i ett demokratisk hållbart samhälle belyses och problematiseras i delkursen.

Delkurs 2: Språkutvecklande arbetssätt i undervisningen 1, 5 hp

Genrepedagogisk forskning lyfts fram och olika ämnens genrer identifieras och används i undervisningen. Medvetenhet om genrer ligger till grund för att utveckla elevernas läs- och skrivförmåga och läsförståelse samt språk och stil i olika kommunikationssituationer. Studentens roll som språkutvecklande expert och handledare i arbetslagen vad gäller språkutveckling i skolans olika ämnen synliggörs och diskuteras liksom hur språkutvecklande arbete kan bedrivas inom skolans olika ämnen. SVA-lärares roll i läraryrket problematiseras utifrån ett språkhandledningsperspektiv.

Delkurs 3: Kartläggning och bedömning av andraspråksutveckling, 7,5 hp

Kartläggning av nyanlända och nyinflyttade andraspråks elevernas kunskaper genomförs och diskuteras för att möjliggöra en pedagogisk planering för eleven i skolans olika ämnen. I delkursen introduceras olika mätinstrument för bedömning av flerspråkiga elevernas språkliga progression och interimspråksutveckling, vilka studenten ges möjlighet att pröva vid analys av elevtexter. De nationella proven i svenska som andraspråk genomgås ingående som en grund för betygssättning samt återkoppling till eleverna. I delkursen synliggörs och diskuteras skilda sätt att se på bedömning, utvärdering och betygssättning av elevernas språkutveckling i ett andraspråksperspektiv samt problematiserar och kritiskt granskar olika metoder, tester och prov för att bedöma och utvärdera andraspråksinlärares språkfärdigheter på olika nivåer. Dessa ges studenten möjlighet att pröva. Studenten analyserar, kritiskt granskar, bedömer och betygsätter självständigt flerspråkiga elevernas talade och skrivna produktion samt motiverar åtgärder för att stödja fortsatt progression och måluppfyllelse i svenska som andraspråk. I kursen behandlas vidare olika språk- och identitetsutvecklande arbetssätt och särskild tonvikt läggs på kontinuerlig bedömning av andraspråksutvecklingen där till exempel performansanalys och självskattning behandlas.

Mål

Delkurs 1: Språkvariation och flerspråkig användning 1, 2,5 hp

Studenten ska efter avslutad delkurs kunna

- redovisa sociolingvistiska kunskaper som rör flerspråkighet och språklig variation
- problematisera språkets roll som etnisk och social markör samt synliggöra sambandet mellan språkliga kommunikationsmönster och individers och gruppernas möjligheter att fungera i och medverka till ett mångkulturellt, flerspråkigt, demokratiskt och hållbart samhälle

Delkurs 2: Språkutvecklande arbetssätt i undervisningen 1, 5 hp

Studenten ska efter avslutad delkurs kunna

- utifrån genrepedagogisk forskning planera undervisning för flerspråkiga elever i syfte att utveckla läs- och skrivförmåga, läsförståelse, genrekompetens och förmåga att anpassa språk och stil till olika kommunikationssituationer
- belysa och problematisera andraspråkslärares möjligheter att stödja och handleda kollegor i att analysera ämnesspråk och språkutveckling i alla ämnen

Delkurs 3: Kartläggning och bedömning av andraspråksutveckling, 7,5 hp

Studenten ska efter avslutad delkurs kunna

- identifiera olika kategorier i svenska språket som kan orsaka svårigheter för andraspråkselever
- genomföra kartläggningar av nyanlända och nyinflyttade andraspråkselevers kunskaper för att kunna göra en pedagogisk planering för eleven i skolans olika ämnen
- redovisa för interimspråkets utveckling hos andraspråkselever
- genomföra olika former av bedömning som exempelvis performansanalys och processbarhetsteorin samt nationella prov i svenska och svenska som andraspråk där flerspråkiga elevers språkliga kunskaper analyseras för fortsatt progression och måluppfyllelse
- analysera betygssättning utifrån en andraspråksdidaktisk terminologi med ett målgrupps- och situationsanpassat språkformulera språkutvecklande återkoppling till elever
- kritiskt granska och värdera olika prov och språkfärdighetstester
- självständigt bedöma elevers andraspråksutveckling och flerspråkliga kompetens såväl summativt som formativt

Undervisningsformer

Kursen ges som distanskurs på halvfart med tre campusförlagda träffar per termin (heldagar) och därutöver nätbaserad undervisning och seminarier. Introduktion för nätbaserad undervisning och seminarier genom Adobe Connect och lärplattformen PingPong inleder kursen.

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer och betygsskala

Delkurs 1: Språkvariation och flerspråkig användning 1, 2,5 hp

Skriftliga, individuella analys- och redovisningsuppgifter samt muntliga och skriftliga seminarieredovisningar, enskilt eller i grupp.

Delkurs 2: Språkutvecklande arbetssätt i undervisningen 1, 5 hp

Skriftliga, individuella analys- och redovisningsuppgifter samt muntliga och skriftliga seminarieredovisningar, enskilt eller i grupp.

Delkurs 3: Kartläggning och bedömning av andraspråksutveckling, 7,5 hp

Skriftliga, individuella analys- och redovisningsuppgifter samt muntliga och skriftliga seminarieredovisningar, enskilt eller i grupp. En skriftlig rapport om bedömning som seminariebehandlas med opponering avslutar kursen.

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Se bilaga.

Studentinflytande och utvärdering

Kursvärdering sker kontinuerligt men även som gemensam muntlig mitterminsutvärdering med kursansvarig(a) samt efter avslutad kurs, digitalt via anonym enkät i lärplattformen PingPong.

Övrigt

Kursen ges som fristående.

Bilaga: Litteraturlista för Svenska som andraspråk, 31-45 hp (11SA02)

Delkurs 1: Språkvariation och flerspråkig användning 1,

2,5 hp

Abrahamsson, Niclas (2009). *Andraspråksinläring*. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur, s 53-107 (55 s)

Hyltenstam, Kenneth & Lindberg, Inger (red.) (2013). *Svenska som andraspråk: i forskning, undervisning och samhälle*. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur, s. 27-84 (58 s)

Lindberg, Inger (2003). Myter om tvåspråkighet. *Språk i Norden (Solna)*. 2003, s. 93-103 (11 s)

Skolverket (2011). *Kommentarmaterial till kursplanen i svenska som andraspråk*.
Tillgänglig: <http://www.skolverket.se/publikationer?id=2566> (37 s)

Skolverket (2011). Kommentarmaterial till kunskapskraven i svenska och svenska som andraspråk
Tillgänglig: <http://www.skolverket.se/publikationer?id=2827> (43 s)

Skolverket (2011). *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011*. s 12-19, 239-258
Tillgänglig: <http://www.skolverket.se/publikationer?id=2575> (28 s)

eller

Skolverket (2012). *Läroplan, examensmål och gymnasiegemensamma ämnen för gymnasieskola 2011*. s. 9-16, 182-202
Tillgänglig: <http://www.skolverket.se/publikationer?id=2705> (29 s)

Skolverket (2012). *Greppa språket! Ämnesdidaktiska perspektiv på flerspråkighet*. s. 120-128
Tillgänglig: <http://www.skolverket.se/publikationer?id=2573> (9 s)

Övrigt material tillkommer (100 s)

Delkurs 2: Språkutvecklande arbetssätt i undervisningen 1,

5 hp

Gibbons, Pauline (2009). *Stärk språket, stärk lärandet: språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt för och med andraspråkselever i klassrummet*. 2. uppl. Stockholm: Hallgren & Fallgren, s. 9- 14, 17-30, 187-199 (33 s)

Gibbons, Pauline (2010). *Lyft språket, lyft tänkandet: språk och lärande*. 1. uppl. Uppsala: Hallgren & Fallgren (utdrag, ca 130 s)

Hyltenstam, Kenneth & Lindberg, Inger (red.) (2013). *Svenska som andraspråk: i forskning, undervisning och samhälle*. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur, s. 281-312, 481-518, 605-632 (98 s)

Skolverket (2012). *Greppa språket! Ämnesdidaktiska perspektiv på flerspråkighet*. s. 7-119
Tillgänglig: <http://www.skolverket.se/publikationer?id=2573> (113 s)

Övrigt material tillkommer (100 s)

Skönlitteratur i samråd med kursansvarig tillkommer (ca 200-300 s)

Delkurs 3: Kartläggning och bedömning av andraspråks-

utveckling, 7,5 hp

Abrahamsson, Niclas (2009). *Andraspråksinläring*. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur, s. 171-234 (64 s)

Abrahamsson, Tua & Bergman, Pirkko (red.) (2005). *Tankarna springer före-: att bedöma ett andraspråk i utveckling*. Stockholm: HLS förlag (152 s)

Flyman Mattsson, Anna & Håkansson, Gisela (2010). *Bedömning av svenska som andraspråk: en analysmodell baserad på*

grammatiska utvecklingsstadier. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur (124 s)

Gamlem, Siv M. & Smith, Kari (2013). Student perceptions of classroom feedback. *Assessment in Education: Principles, Policy & Practice*, 20 (2), s. 150-169 (20 s)
Tillgänglig: <http://dx.doi.org/10.1080/0969594X.2012.749212>

Hyltenstam, Kenneth & Lindberg, Inger (red.) (2013). *Svenska som andraspråk: i forskning, undervisning och samhälle*. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur, s. 151-168, 437-458, 547-578, 685-724 (112 s)

Språket på väg. 1, ett diagnosmaterial i svenska och svenska som andraspråk för grundskolans åk 6-9 [Elektronisk resurs]. (2008). Stockholm: Skolverket (30 s)
Tillgänglig på Internet: http://www.skolverket.se/prov_och_bedomning/ovrigt_bedomningsstod/2.1195/svenska-och-svenska-som-andrasprak-1.106467 (30 s)

Språket på väg. 2, ett diagnosmaterial i svenska och svenska som andraspråk för grundskolans åk 6-9 [Elektronisk resurs]. (2008). Stockholm: Skolverket
Tillgänglig på Internet: http://www.skolverket.se/prov_och_bedomning/ovrigt_bedomningsstod/2.1195/svenska-och-svenska-som-andrasprak-1.106467 (41 s)

Skolverkets Nationella provmaterial i svenska och svenska som andraspråk som inte är sekretessbelagda (vt 2013) tillkommer (ca 150 s)

Övrigt material tillkommer (150 s)